

Гаврил МЕНКЯРОВ:

//

Саха вреспубулукэтин норуодунай суруйааччыта Василий Яковлев-Далан "Дьикти саас" айымньы тынан хас да сыллаа&ыта "Сахафильм" хампаанньа устубут киинэтэ киэн" ЭЙГЭ5Э тахсыбыта. Бу КИИНЭ5Э кылаабынай дьоруой оруолун - Гассаны -

Гаврил Менкяров олус итэбэтиилээхтик толорбутун бары бэркэ ейдуубут. Салгыы эдэр артыыс Александр Самсонов-Айыы Уолун сырдык кэриэИигэр анаммыт "Айыы Уола" киинэбэ уИуллан, аата-суола ереспубулукэни биир гына сура^ырвыта.

I >M ум "КЫЫМ1ГЦ" "Омомхо" II iii. I. III. II 11111 >u »! ij|H. M. IIN I. III (MIII МиМмцШП Ъ»11ДЫ1 ГЫЫР I ним, дмриоПо! Ком < >1ИИПИ1ИИ IKKII KI1|I1ИМ Си:фиНОи ОипниИииI им Siinnjibiaxxa. Кимгэн киим ноэххиний, хантам хаанна-аххыный?

- Мин Булуу улууИун Чочу (Сыдыбыл) нэ1~илиэгиттэн теруттээхпин. Обо саабым ойор-тэбэр куннэрэ онно ааспыттара. Тереебут дэриэби-нэбэр сэттис кылааока дэриэ

Сама Дьыл буолбумпун били- I им да олуо купддук снныыбын, Ин'Ш И)1Л1|но.1 уир т.» <||ИД1. hi Дорнами КуруйиуИтj|> |'ИИр иишм Дим мин ммм I iimmmi. t iipll.lhK;1, ИЫЦМНЙМЙМ IIxOiiiMM tiy куруИупкшм ':ii|,umiMMiiim диэххэ com. Omoii AGBIC саастаах сылдьан, чопчу артыыс буолабын дьэн бигэ сыал-сорук туруоруммутум.

Ити санаабыттан харыс да сире халбарыйбакка, оскуола-бын сити1пиилээхтик тумуктээн баран, Арктикатаабы култуура

тырын артыыстара бу куннэргэ Кытай бреспубулукэтигэр айаннаары хомуна сылдьабыт. Кытай норуота "Пионовая беседа" дьэн улахан айымньылаах. Бу айымньыга олобуран, улахан бырагырааманы бэлэмнээтибит. Кытайдарга тийээн, "Пионовая беседаканы" сахалыы сангаран, оонньоон кердеруехтээхпит. Кытайдар биьиги олон"хобутун - "Туйаарыма Куону" кытай тылынан туруордулар. Мин бу испэктээкилгэ олонхоИут курдук ааптар оруолун толоробун.

Мань тайынан, "Удабан кыргыттар", "Кинээс Игорь", "Ойуун туулэ" испэктээкиллэр туруохтаахтар.

- Артыыс киИиэхэ хамнык хаачыстыбалар байылыыр-кебулуур оруолу ылыахтаахтарый?

Кылаабынай аа, бол13омтолоох буолуохха маада. Артыыс киИи вйв-санаата ыраабы-киэнги толкуйдуур буолуохтаах. Дьон этэллэр дии "айылбаттан талааннаах эрэ дьон артыыс буолаллар" дьэн. Ити арыый сыИа собус вйвбул дии саныыбын. Артыыс буолуон ба^алаах кьийи, артыыс

билиггэ-керуугэ тардыпылаах
бу^т-ммын, 8-9 кылааИы -
Булуу гимназиятыгар, онтон
оскуоланы Дьокуускай куорак-
ка вреспуубулукэтээби интэ-
ринээт лиссийгэ бүтэрбитим.

Бииргэ тереebut уИуеbut.
УһуеН уолаттарбыт. Мин саа-
май кыраларабын. Абалаатар
аҕаw Семен Гаврильевич агро-
ном идэлээх, ийэлээтэр ийэм
Альбина Кирилловна - хореог-
раф уерэхтээх.

- **Оскуоланы бүтэрэн
баран тута артыыс уерэ^эр
киирбитин" дуу?**

- Дьыссаат саваттан ба-
рыга бары актыыбынай содус
эТИМ. БИИР СИРГЭ ОНЧУ ТЭИИЭН
олорбот буоларым. Чабырвах
уерэтэн, ырыа ыллаан,
уккуулээн битийэн, дьону-сэр-
гэни сехтерерум. Дэриэбинэм
ытар кэнсиэрдэрэ миигинэ
суох ааспаттара. Унгуохпунан
кырам бэрт буолан, ус сылы
быба Тымныы Овонньор сизэнэ

оаннаи институтугар артыыс
уерэбэр киирбитим. Уерэх-
пин этэн"н"э бүтэрэн, били-
гин "Олонго" тыйаатырыгар
улэлии-хамсыы сылдыабын.

- **Устудьуоннуур камин-
хайдах ааспытай? Мин би-
лэрбинэн, эн КВНга ооннь-
ообутун" быьылааба дии?**

- Маннайгы кууруска уерэнэ
сылдыан КВН-нан улу1пуйэ сыл-
дыбытым. Уон сэттис куорпу-
ска олорбут буоламмыт, "К-17"
диэн хамаандалаах этибит. Ол
сылдыан, "ДЕТСАТ" айар белех
уолаттарын кытта билсибитим.
Кинилэр миигин уонна Проня
Иванов диэн табаарыспын
бэлиэтии корен, хамаандала-
рыгар ын"ырбыттара. Ол сай-
ынтан кыра-кыралаан киинэ^э
уИуллан барбытым...

- **Ити туйунан сиьилии
кэпси туспэккин ээ...**

- Аан бастаан "Кекул Боо-
турдар", "Юбилей" диэн ки-
нэлэргэ "ДЕТСАТ" айар белену

кытта улэлэспитим. Онтон "Дьикти саас" уонна "Айыы Уола" киинэлэргэ сурун °PУ~ оллары толорбутум.

- **Саха дьоно-сэргэ-тэ эйгин Гассан эбэтэр Айыы Уолун оруолун бэрт итэбэтиилээхтик толорбукун сэргээбитэ.** "О-оол, Айыы Уола сылдыар" диэх-тэригэр диэри оруолгар сөп түбэспитин. Ити туйуунан тоух санаалааххыный?

- Аан бастаан "Дьикти са-астан" сабалыахха. БиИнги 4-с кууруска уерэнэ сырыттаһы-тына, Алексей Егоров уонна Дмитрий Шадрин кууруспутун субу-субу кэлэн керен бар-раллара. "Тоух эрэ буолаа-ры гыммыт быМыылаах" диэн сэрийбиппит. Онтон балай да бириэмэ ааспытын кэннэ, преподавателлэрбит "Саха-фильм" "Дьикти саас" диэн айымньынан киинэни устан эрэр диэн эппиттэрэ. "Кини-гэтин учугэйдик ааgбиН" диэн сорудахтаабытара.

Онтон саас хас да кибини "Сахафильм"а" ынырбытара. Онно тийэммит, бэйэбитин кердерен, хоИоон эгнин аах-пыппыт. Абыях хонук буолан баран, "эйгин Гассан ору-олугар бигэргэттибит" диэн телепуеннээббитэрэ. Ыам ый-ыттан киинэ устуута ургулдуу сабаламмыта.

"Дьикти саас" дьон дьуулугэр тахаары сырыттабына, аны 5-с кууруска уерэнэ сылды-ан, Марианна Скрыбыкинаны керсубутум. Оччолорго кинини ончу билбэт этим. Марианна миигиттэн "ыллыгын дуо?" диэн ыйыппыта. "Айыы Уолун" туйуунан киинэ устар былаан-наахтарын туйуунан кэпсээбитэ. Миигин эмиз хамаандатыгар ынырбыта. Ол савана уерэхпин бутэрээри сылдыар буолам-мын, улахан толкуйга туспутум.

Сака дьыл кэнниттэн кулун тутар ыйыгар "Айыы Уолун" оруолугар кастинг буолаары турар диэбиттэрэ. КууруһуМ оболорун кытта сизттиспи-тинэн аны онно тийбиппит.

Бииги кууруспуттан бизс киИини бу киинэ^э ылбытара.
- **Оруолгар хайдах киир-биккиний?**

- Сурун оруолга бигэргэп-питтерин кэннэ, Александр Самсонов олобун ымпыктаан-чымпыктаан уерэтэн барбы-тым. Марианна мизэ Айыы Уолун олобун кэпсиир видео-матырыйааллары бизрбитэ. Бу матырыйаалга кини ырыа-лара, кэнсиэрдэрэ, дьэитигэр хайдах тутта-хапта сылдыара, ты1"1ыынчанан хаартыскалар экин бааллара. Балары хас кун ахсын сиИилии уерэппитим.

Манна дабатан эттэххэ, киинэ§э уИуларбар уонча ки-илэ ыйааИыны туйэрбитим. Дьон миигин Айыы Уолугар чахчы майгыннаппыт этилар.

- **Сыанава ооньуур уу-стук дуу, эбэтэр** киинэ§э уИулар дуу?

- Сbianaga ооньуурга сыыба-халты диэн суох буолу-охтаах. БүтэИик да эрээккэ оло-рор киЫ эйигин ылыныахтаах. Ол аата, эн сангарар сагагг саалаба олорор хас биирдии киИиэхэ учугэйдик тийиэхтээх. Сыана эйгэтэ быдан иэйиилээх диэххэ дуу...

Киинэбэ тыйаатыр курдук оонньоотоххо, дьон ылыммат. Харахынан эгнин ордук оон-ньоухтааххын. Хас биирдии хамсаныын" чахчы итэбэтиилээх буолуохтаах. "Ханныга уусту-гуй?" диэтин" дуу, иккиэннэрэ буоллаба дии. Чорботон этэ-рин" хайдах да сатаммат.

- **Саамай ейдеен хаалбыт оруолунг ханныгый?**

- Мин сака сабалаан эрэр артыыспын. Тыйаатырга уһус эрэ сезоммун улэлибин. Он-нук айылаах элбэх оруоллаах-пын дэммэлпин. Хас биирдии толорор оруолум итэ§этиилээх буоларыгар дьулуыабын.

Бу куннэргэ Кытай вреспубулукэтигэр айаннаа-ры сылдыабыт. Кытайга тийэн хас да испэктээкилгэ кыттыах-таахпын.

- **Тыйаатыргытынан дуо?**
- Оннук. "Ологхо" тыйаа-

уерэхпитигэр преподавателлэр "учугэй артыыска талаан диэн 1% баар буолуохтаах, атынын кини улэнэн ситибиэхтээх" дииллэрэ. Онон хас биирдии артыыс кизнг кебустээх, билии-керуу аргыстаах буолуохтаах. Манна эбэн эттэххэ, артыыс уус-уран айымньыны элбэхтик аабыахтаах. Оччобо тылын саппааһа хакаан, улэлиригэр быдан чэпчэки буолар.

- **Билигин эн ханнык ки-нигэни аага сылдыабыный?**

- Бириэмэ кеМуннэр эрэ, хайаан да кинигэ аабарбын себулуубун. Билигин Иван Гоголев "Иэйэхсити кэлэти" айымньытын ааба сылдыабын.

- **Тые олобун туйуунан кы-лгастык кэпсии туспэккин ээ...**

- Мин ыал абатабын. Кэр-гэннээхпин. Тапталбыт туйИута - кырачаан кыыспыт - икки саастаах.

- **Кэргэнинг эн айар улэ§ин сэргиир дуо?**

- Мин куруук кэлэ-бара сыл-дыабын. Кытайтан кэлэн баран ерспубулукэ араас мунгу-нан уһун-киэи" айагнга туруну-охтаахпыт. Сыл ахсын улууста-ры кэрийэбит. Сайын буолла да, ыИиэхтарынан сылдыабыт. Дьыггэ, кэлии-барыы тые олох-хо дьайар бебе буоллаба дии. Ол гынан баран кэргэним мин улэбин-хамнаспын ейдуур. Ханнык бабарар ыал ситпыитэ - ейдебууттэн уонна ейебууттэн тутулуктаах диэн санаанан сай-лайтарабыт.

- **Инникитин айар улэвэр тоух былааннааххыный?**

- Эрдэттэн ону-маны бы-лааннырбын себулээбэппин. Хас биирдии киЫ олоххо тые сыаллаах-соруктаах буолуох-таах. Мик талан ылбыт идэбэр бу курдук бэриниилээхтик олох суолун устун айанныр баба санаалаахпын...

**Кэпсэттэ
Ектерина АФАНАСЬЕВА.**